

žaloby o oněch platech k započtení nestačil, nýbrž musilo by započtení oněch platů žádané s poukazem na § 47 vyr. ř. (sb. n. s. čís. 5230, srovnej též sb. n. s. čís. 3999, 5310) býti žalovanými zavčas, to jest v první stolici uplatňováno. Dovolatelé však, nedostavivše se k jednání o žalobě, započtení neuplatnili a napravití toto opomenutí v opravném řízení nelze (§§ 482, 513 c. ř. s.). Vyhovuje tedy napadený rozsudek i po právní stránce.

Čís. 12770.

To, že smluvník přijal bez námitek stvrzenku, na jejímž rubu byla nenápadným způsobem vytištěna doložka, jež nebyla předmětem jednání, že jest vyloučeno zákonné ručení druhého smluvníka podle § 1313 a) obč. zák., — není nutně souhlasem smluvníka s touto výhradou.

(Rozh. ze dne 2. září 1933, Rv I 560/32.)

Zástupce žalující firmy Dr. F. odevzdal žalované firmě automobil žalující firmy k mytí. Téhož dne si Dr. F. u žalované firmy automobil vyzvedl a, když s ním pak jel, vznikl z příčiny, zaviněné zřízencem žalované, v automobilu oheň, čímž byl automobil poškozen. Žalobu o náhradu škody opírala žalující firma o předpis § 1313 a) obč. zák. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Dr. F., dávaje automobil k žalované firmě k umytí, obdržel od ní jako stvrzenku zelený útržek, který mu byl při zaplacení poplatku za umytí odebrán a místo něho mu byla vydána stvrzenka na účtovanou částku. Tímto útržkem jest zjištěno a soud to má za prokázané, že podle podmínek na útržku tom natištěných žalovaná strana za jakékoliv škody, které by vznikly při mytí vozu neb i při jiném ošetření jeho nebo po vykonaných pracích ať již vinou zřízenců žalované strany neb vinou někoho jiného, nebere odpovědnost a škody ty nehradí. Že žalobce činil námitky proti těmto podmínkám, ani netvrdil, tím méně pak prokázal; z důvodu toho jsou podmínky ty závazné pro žalobce. Ta okolnost, že žalobce nic takového nepodepsal, aniž ústně s obsahem podmínek těch projevil souhlas a že je ani nečetl, nepadá vůbec na váhu, poněvadž žalobce přijetím útržku bez ohražení proti ustanovením na něm obsaženým projevil s jejich obsahem mlčky souhlas podle § 863 obč. zák. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Dovolatel zastává právní názor, že Dr. F. tím, že stvrzenku přijal, neprojevil ještě mlčky podle § 863 obč. zák. souhlas s podmínkami na stvrzence uvedenými, jichž si ani nevšiml. Základem sporu jest tedy otázka, zda Dr. F., přijav od žalované strany potvrzenku, projevil mlčky souhlas s veškerými podmínkami na jejím rubu uvedenými, mezi nimiž jest též podmínka tohoto doslovu, o níž opřel první soud svůj právní posudek: »Za jakékoliv škody, které by vznikly při mytí vozu nebo i při jiném ošetření jeho nebo po vykonaných pracích ať již vinou našich zřízenců nebo vinou někoho jiného, garážní podnik nebere zodpovědnost a škody ty nenahradí.« Soud považuje za nerozhodnou okolnost,

že svědek Dr. F. lístek ten nečetl, a dospěl k přesvědčení, že přijav jej, dal konkludentním činem najevo, že s ustanovením tím souhlasí. S názorem tím však nelze souhlasiti. Při projevech konkludentními činy ve smyslu § 863 obč. zák. třeba přihlížeti nejen k jednotlivostem případu, nýbrž i k celému ději v jeho souvislosti a dále i k obyčejům a zvyklostem, které platí v poctivém obchodu, a teprve v úvaze všech těchto okolností, které vylučují jakoukoli pochybnost, lze v konkludentním činu spatřovati projev souhlasu. Ustanovení řečené jest umístěno na rubu stvrzenky mezi jinými podmínkami, všechny jsou vytištěny stejným nenápadným tiskem a nadepsány jen slovem »upozornění«. Podmínka zmíněná, která jest takového dosahu, však nijak na sebe neupozorňuje, ani tiskem, ani místem, a ani na líci stvrzenky se na ni neodkazuje, tak že jest přirozeno, že ten, kdo na ni výslovně nebyl upozorněn, ji přehlédne, neboť stejným způsobem bývají na zadní straně uváděny reklamy různých firem a podobně. Dr. F. také nic nepodpisoval a nemohl proto pokládati útržek za nic jiného než za potvrzenku o tom, že auto žalovanému k mytí odevzdal a že proto auto bude jen na předložení této potvrzenky zase vydáno. Kdyby byl upozornění na zadní straně četl, nikdy by byl nemohl souhlasiti s podmínkami tam uvedenými, jimiž žalovaný jako majitel garáží a podniku mytí aut jest jakéhokoli ručení za škody jakkoli vzniklé zproštěn, což zajisté nelze srovnati se zásadami poctivého obchodu. Jest na jev, že při mytí a čištění aut snadno může býti poškozen motor neb jiná součástka stroje tak přesného a drahého jako jest mechanismus auta, který neodborným způsobem mytí auta neb opomenutím zřízenců snadno může býti poškozen a tak způsobena jeho vlastníku značná škoda, jak se v souzeném případě také skutečně stalo. Jest proto nezbytno, by podmínka, že žalovaný nepřejímá žádné záruky, byla uvedena nápadným způsobem na potvrzence, by ihned padla do očí zákazníkovi, který by jí při obvyklé pozornosti stěží mohl přehlédnouti. Poněvadž v souzeném případě tomu tak nebylo, nelze v pouhém přijetí potvrzenky spatřovati souhlas s touto podmínkou, která nebyla vůbec předmětem jednání a tudíž ani nabídkou ve smyslu § 861 obč. zák., takže platnosti nenabyla a nemůže jí tudíž žalovaný s úspěchem použití ke své obraně.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Na základě zjištěných skutkových okolností posoudil odvolací soud věc po stránce právní správně. Podle § 863 obč. zák. lze vůli projevit nejen výslovně slovy nebo znamením vůbec obvyklými, nýbrž i mlčky takovými činy, které, u v á Ź í - l i s e v š e c h n y o k o l n o s t i, nedávají rozumné příčiny o ní pochybovati. Co do významu a účinků činů a opomenutí hleděti jest k obyčejům a zvyklostem, které platí v p o c t i v é m o b c h o d u. V souzeném případě jde o jednostranné vyloučení zákonného ručení za osoby třetí ve smyslu § 1313 a) obč. zák. Odvolací soud správně uvážil, že, uváží-li se všechny okolnosti o případu tomto zjištěné, nelze v tom, že Dr. F. přijal bez námitek stvrzenku,

shledávati jeho souhlas s tak dalekosáhlou výhradou žalované, jak na zadní straně stvrzenky nenápadným způsobem jest vytištěna, a že to také zajisté nelze srovnati se zásadami poctivého obchodu. O vyloučení ručení žalované podle § 1313 a) obč. zák. za její zaměstnance se nestala mezi stranami úmluva a způsob, jakým žalovaná vyloučení projevila, nemůže míti dle zásad poctivého obchodu za následek, že v pouhém přijetí potvrzenky bylo by lze spatřovati souhlas druhé smluvní strany ve smyslu § 863 obč. z. s podmínkou, jež nebyla předmětem jednání. S vývody dovolání, které se pokoušejí vyvrátiti důvody napadeného rozsudku, nelze souhlasiti, a odkazuje se proto na správné důvody odvolacího soudu, k nimž i nejvyšší soud se připojuje.

Čís. 12771.

Prodávatel nemovitosti, jenž se kupní smlouvou zavázal provést depuraci převodního poplatku váznoucího na prodávané nemovitosti z dřívějšího jejího převodu, nemá depurační povinnost k tomu, komu kupitel nemovitost dále prodal nepostoupiv mu zároveň (osobní) nárok na depuraci.

(Rozh. ze dne 2. září 1933, Rv I 569/32.)

Žalovaní byli povinni zaplatiti převodní poplatky 22.000 Kč z koupe domu čp. 572 od nezl. Vlastimila S-a. Žalovaní prodali dům Martě S-ové, proti níž převzali závazek veškeré závady a břemena, pokud před knihovním vkladem tržové smlouvy ze dne 12. dubna 1928 na domě váznou neb by vázly, ze svého zaplatiti a vymazati. Tržovou smlouvou ze dne 23. května 1928 prodala Marta S-ová dům žalobkyni, při čemž žalobkyně nepřevzala na sebe ku placení a vybývání žádných jiných povinností a dluhů, než jsou ve smlouvě tržové uvedeny, a Marta S-ová jí ručila za to, že prodaná nemovitost jinými dluhy a závadami stížena není. Převodní poplatek ze smlouvy žalovaných s nezl. Vlastimilem S-em pojištěn byl na domě čp. 572 dne 4. prosince 1928, kdežto právo vlastnické vloženo bylo pro žalobkyni již dne 26. května 1928. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaných, by byli uznáni povinnými zaplatiti rukou společnou a nerozdílnou československému státu (úřadu pro vyměřování poplatků v Praze) poplatky z tržové smlouvy ze dne 28. července 1927 a z převodu vlastnického práva celkem 22.000 Kč. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Jest souhlasiti s názorem prvního soudu, že převodní poplatky, o něž tu jde, patří mezi závady, které se žalovaní Martě S-ové zavázali depurovati, a nezáleží na tom, že byly pojištěny, když jim nemovitost již nenáležela, ježto již poplatným jednáním vznikl na ně státu nárok. Žalobkyně za tento převodní poplatek ručí jen věcně po rozumu § 72 popl. zákona, žalovaní, nejsouce již vlastníky nemovitosti, jen osobně, jak svědčí také výměr úřadu pro vyměřování poplatků. Žalobkyně může se na žalovaných domáhati zaplacení poplatku a depurace nemovitosti jen tehdy,